

Ք Ր Ի Ս Տ Ո Ս
Մ Ն Ա Ի
Ե Ի Յ Ա Յ Տ Ն Ե Յ Ա Ի

«Եւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ»:

Գրագիտո՞ւհի Սեւան Լակերո՞ֆ, իր «Կայսեր Տեսիլք»ը Ծննդեան պատմութեան մէջ, կը նկարագրէ թէ ինչպէս Օգոստոս Կայսր, երբ օր մը զոհ մատուցանելու համար կը բարձրանայ Կապիտոլիոն, չճանաչող սրբազան լեռը, հոն՝ լեռան գագաթը իրեն սպասող մի քանի ծերակուտականներ, շողորթ-թելով կ'ըսեն անոր թէ ինք էր յարմարագոյն աստուածը պաշտուելու այդ լեռան բարձունքին: Սակայն քիչ անդին կանգնած պառաւ գուշակ մը յառաջանալով դէպի կայսրը, մէկ ձեռքով կը բռնէ անոր թելը եւ միտով ցոյց տալով հեռաւոր Արեւելքը, կ'ըսէ. «Դիտէ՛: Յանկարծ կամարակապ երկինքը բացուելով կայսեր նայուածքը կը ճամբորդէ ու կը հանգչի աննշան քարայրի մը մէջ, ուր կ'երեւին մի քանի հովիւներ եւ մանկամարդ կին մը ծունկի եկած սուրբի յարդի դէպին վրայ քնացող նորածին մանուկի մը առաջ:

Պառաւ գուշակը մագիւններու նմանող իր մատներով ցոյց կու տայ անմեղ մանուկը եւ զի ու արհամարհական քրքիջով կը պոռայ. «Ողջո՛յն ո՛վ կեսար, ա՛յս է Աստուածը, որ պիտի պաշտուի այս Կապիտոլիոնի վրայ»: Ապա կարծէք երկրագունդին ամէն կողմէ լսողո՞ղ ձայնով կը գոռայ. «Կապիտոլիոնի այս բլրան վրայ պիտի պաշտուի միայն աշխարհի Փրկիչը՝ Քրիստոս, եւ ոչ թէ թոյլ ու տկար սահկանացու մը...»: Որուն վրայ Օգոստոս խստի կ'արգիլէ շինութիւնը իրեն ձօնուած տաճարին, որուն փոխարէն սակայն կառուցել կու տայ նորածին Աստուած-Մանուկին նուիրուած սրբարան մը, ու զայն կը կոչէ «ԽՈՐԱՆ ԵՐԿԻՆՔԻ»:

2000 տարիներ առաջ, ի լրումն ժամանակի, Ծննդեան այդ առաջին գիշերը, յախտնական եւ բազումողորմ Աստուած, իր համապարփակ գութով մուտք գործեց մարդկային պատմութեան մէջ: Ան խոնարհեցաւ Բեթղեհէմի ամենահասմեստ եւ անհիւրընկալ երդիքներէն մէկուն տակ եւ ինքզինք հանդերձեց մեր մարդկային անգօր ու խոցելի մարմնով: Բեթղեհէ՛մ, Տուն Տացի, եւ ծնող Մանուկը կու գար դառնալու «Կենաց Տացը», «...եւ Բանն մարմին եղեւ եւ բնակեաց ի մեզ ...» (Յովհ. 1:14): Այսպէսով՝ Աստուած,

այս նորածին Մանկան, Բանին, Խօսքին, իր մեծագոյն եւ ամենաբաղոյր պատգամին միջոցաւ կու գար հաղորդակցիլ այս աշխարհին հետ: Աստուածորդին իջեանին մէջ տեղ չգտաւ եւ անելի ետքն ալ տեղ պիտի չգտնէր չճանաչուած մարդոց սիրտերուն մէջ, որուն համար ալ զինք խաչ պիտի հանէին:

Թող վայրկեանի մը համար, սիրելի հայորդիներ, թոյլ տանք մեր երեակայութիւններուն հանգչելու նորածին Տառապան-Մանկան սուրբին մէջ, որ շրջապատուած է անոր պատանուի մայրով, իր խօսեցեալով, հովիւներով եւ Արեւելքէն տակալին նոր ժամանած նոր մոգերով եւ թող հոգիի աչքերով նայինք սուրբին մէջ հանգչող անմեղութեան եւ բարութեան մարմնացում եղող այդ Նորածին Մանկան եւ երեակայութեամբ հաշուենք անհամար հետետրոյնները Աստուածորդւոյն եւ թէ քանի՛ հոյակերտ տաճարներ ու եկեղեցիներ, վանքեր եւ մենաստաններ ձօնուցան իր անունին. ահա՛ ասոր մէջ կը կայանայ հրաշքը այդ համեստ սուրբին:

«Եւ Բանն մարմին եղեւ...». մարդացեալ Աստուծոյ այդ խորհուրդին, փառքին եւ մեծութեան ետին կայ տրոփող մարդկային սիրտ մը, ամենանուրբ եւ քնքշոյ զգացումներով լեցուն սիրտ մը, որ պիտի գար անցնելու մարդկային մտքի եւ մարմնի բոլոր փորձութիւններէն եւ յաղթելու անոնց, ան պիտի հալածուէր, տառապէր եւ չարչարուէր եւ մարդկային մեղքերուն գումարը առնելով իր անձին վրայ պիտի տար զոհողութեան գերագոյն օրինակը, ահա ա՛յս է զվիսար դասը սուրբին եւ Խաչին, որ մենք կը փորձենք սոռնալ, եւ որ այսօր ամէն ժամանակէ անելի Ծննդեան այս սուրբ տօնին Ան՝ որ եկաւ բառնալ զմեզս աշխարհի: Եւ Տառապան-Մանուկը, որ այսօր դարձեալ կը ծնի մեր հոգիներուն մէջ, ինքնին ամբողջական խորհուրդն է ու մարմնացումը սիրոյ եւ խաղաղութեան: Ու կրօնք մը, սիրելի հաւատացեալ հայորդիներ, որ մեզի կը ներկայանայ Բեթղեհէմի ծնունդի պատկերով եւ Ս. Երրորդութեան յղացքով, կը դառնայ միայն գերագնացօրէն մարդկային եւ ընկերային, առանց երբէք հիննալու այնքան

ատեն որ մարդկութիւնը ունի բարձրագոյնին ընթնման կարողութիւնը:

Ու այս օրերուն, Միջին Արեւելք կ'ապրի տագնապի ու արհնի օրեր, երբ կարգ սը մոլեռանդներու կոյր եւ լոյժ հաւատքը միացած իրենց խաար ու բիրտ ոյժին, կու գան քանդել ուրիշներու կեանքը գեղեցկացնող հոգեկան արժեքները: Ու այս գիշեր մենք՝ քրիստոնեաներս, կրկին անգամ կը դիմենք մարմնացեալ Աստուծոյն, ձայնակցելով երկնային մարմիններուն եւ կը կրկնենք. «Ի յերկիր խաղաղութիւն եւ ի մարդիկ հաճութիւն»: Ո՛չ մէկ ատեն Միջին Արեւելքի բնակչութիւնը ունեցած է այսքան լլկիչ մտահոգութիւն եւ տառապանք, արցունք եւ արիւն եւ այս բոլորը իրմէ՛ իրեն: Կ'ապրինք գահավիժող ու դէպի անդունդ դիմող երկփեղկուած հակասութիւններով աշխարհի սը մէջ, ուր մարդ արարածը այլեւս զրկուած է ո՛չ միայն ֆիզիքական այլ նաեւ հոգիի ու մտքի ապահովութենէ, կ'ապրի սարսափի եւ արհաւիրքի աշխարհի սը մէջ, ուր կարծէք մարդկութիւնը այլեւս կ'անցնի բարոյական հոգեվարքէ՛ սը, նման այն օրերուն՝ երբ քսան դարեր առաջ հին աշխարհը կ'անցներ նոյն բովէն, սակայն որուն կու գար Աստուծորդին բերել անոր փրկութիւնը: Այն ինչին որ ականատես կ'ըլլանք այս օրերուն, կրկնութիւնն է նոյն ահաւոր պատկերին՝ միայն աւելի ահագնացած չափանիշերով: Այս մեր աշխարհը, որ տակաւին կազմութեան մէջ է, ունի իր տարբեր արժեքափերը, ուր անասնացած մարդը՝ ապափնած իր խեռ դատողութեան եւ կրօնքին, ցեղն ու ֆիզիքական բիրտ ոյժը կը գերադասէ իրականացնելու իր անմարդկային եւ անկրօն ձգտումները, անտեսելով Աստուծայինը: Մարդիկ՝ որոնք փոխանակ սիրով եւ փոխադարձ յարգանքի կը նախընտրեն պատերազմը, նախձիրն ու արիւնը: Դժբախտութիւնը հոն է, որ տակաւին չգտնուեցաւ Արաբ դեկավար սը, կրօնական թէ քաղաքական, որ քաջութիւնն ու առնականութիւնը ունենար հրապարակաւ եւ ի լոյր աշխարհի պախարակելու դժոխքի այս ծնունդները: Եւ այսօր, ամէն ժամանակէ՛ աւելի մարդկութիւնը կարիքը ունի Սիրոյ, Խաղաղութեան եւ Արդարութեան Նորածին իշխանին, որուն մարմնացումը պիտի գար դառնալու մարդուն աղարտուած նկարագիրը հաասառակշռող յայտարարը. Արդարութիւն եւ Խաղաղութիւն, այն երեք անբաժան եզրերն էին, որոնց վրայ Աստուծորդին պիտի գար հիմնելու իր յափտենական թագաւորութիւնը:

Այս գիշեր մարդացող Աստուծոյ փառքին, մեծութեան եւ խորհուրդին ետին կայ տրոփող, իրա՛ն մարդկային սիրտ սը, որ կը զգայ ու կ'ապրի մեր ցաւերն ու վիշտերը: Եւ այս սուրբ գիշերուան մէջ ծնող Աստուած-Մանուկը, սիրելի հայրորդիներ, քաջ ծանօթ է մարդկային մեր

տուայտանքներուն եւ տկարութիւններուն, բան սը, որ մեզ կը թելադրէ թէ կարելի չէ բաժնել Բեթղեհէմի եւ Գողգոթայի մտրի եւ խաչի ժամանակին ու իմաստին մէջ, որովհետեւ, Ան, ո՛չ միայն իր խոնարհ ծնունդով այս սուրբ մտրին մէջ, այլ նաեւ իր անցած ամօթանքի, տառապանքի, չարչարանքի, մահուան եւ յարութեան միջոցաւ եղաւ Փրկիչը աշխարհի:

«Եւ Բանն եղեւ մարմին եւ բնակեաց ի մեզ», անտարանները կու գան մեզի հաւաստիացնելու թէ այս աշխարհի վրայ վերջին խօսքը այլեւս մեղքին եւ անոր վիժուկներուն ու բախտախնդիրներուն չի պատկանիր եւ թէ Երկնաւոր Տօր Աստուածային սիրոյ կրակը, որով, Միաձին Որդին գիտցաւ հրդեհել մարդոց սիրտերը, այլեւս երբեք պիտի չմարի, եթէ մենք միշտ նայինք դէպի Բեթղեհէմ, ուր սկսաւ Խաչի բուն ճամբան: Սուրբ Ծննդեան առաջին այդ գիշերը, երբ Աստուծոյ խօսքը մարմին ու կերպարան առաւ, այսօր դարձեալ պիտի մարմին առնէ մեր հոգիներուն եւ սիրտերուն մէջ, եթէ շարունակենք նայիլ եւ տեսնել Բեթղեհէմի երկնակամարը բռնկեցնող լուսաշող գիսաստղը:

Ժողովուրդ Հայոց, որ ի սփիտս աշխարհի եւ մանաւանդ ի Սուրիա, Լիբանան, Իրաք եւ Յորդանան, դուն դարերով հաւատացած ես եւ տենչացած խաղաղութեան, արդարութեան եւ մանաւանդ սիրոյ, քաջ գիտնալով թէ միայն ասոնց ներկայութեան կարելի է իրագործել Աստուծոյ թագաւորութիւնը: Այս սուրբ գիշերին դարձեալ կը հնչեն զանգակներ Բեթղեհէմի, Միջին Արեւելքի անդոհին խառնելով իրենց քաղցր ու աներկրային մեղեդին եւ այժմ կանգնած Սրբոց Յակոբեանց զինուորեալ Միաբանութեան անդամներուն հետ Ծննդեան այս վեհավայրին մէջ, կ'աղօթենք որ լռեն պատերազմները եւ դադրին յարձակումները թշնամիներուն, մանաւանդ Սուրիոյ եւ Իրաքի մէջ, ուր քրիստոնեաներ, մանաւանդ մեր հայ եղբայրներն ու քոյրերը կը տուայտեն մահուան, սարսափի, անորոշութեան եւ աւերի մէջ: Նոր Տարուան սեմին եւ այս Սուրբ Գիշերին կը խնդրենք Բարձրեալն Աստուծմէ՛ որ իր հովանիին տակ անփորձ ու անվնաս պահէ Հայ ժողովուրդն ու մեր քրիստոնեայ եղբայրներն ու քոյրերը ամենուրեք: Ամէն

Բեթղեհէմ, 19 Յունուար 2015

Ն. Ա. Մ.

